

SCHULD

*Voor Esmée,
omdat ze van die goede ideeën heeft*

Simone van der Vlugt
Schuld

Lemniscaat Rotterdam

Omslagfoto: Getty Images / Charlotte Nation

© 2007 Simone van der Vlugt

Nederlandse rechten Lemniscaat b.v. Rotterdam 2007

ISBN 978 90 5637 976 6

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm, geluidsband of op welke andere wijze ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Druk: Drukkerij C. Haasbeek b.v., Alphen aan den Rijn

Bindwerk: Boekbinderij De Ruiter b.v., Zwolle

Dit boek is gedrukt op milieuvriendelijk, chloorvrij gebleekt en verouderingsbestendig papier en geproduceerd in de Benelux waardoor onnodig milieuverontreinigend transport is vermeden.

Deze keer zegt ze niets. Dat heeft ze zich vast voorgenomen. Geen woord, tegen niemand. Dit wordt een nieuwe start en ze is niet van plan zich bloot te geven.

Diep voorovergebogen over het stuur van haar fiets rijdt Zoë naar school. Het regent, en niet zo'n beetje ook. Ze was van plan geweest om met de bus te gaan, want ze voelde er weinig voor om op de eerste dag met doorweekte kleding en natte slierten om haar hoofd aan te komen, maar ze had geen idee waar ze moest in- en uitstappen. Ze autosleutels zocht.

Zoë keek de zoektocht een tijdje aan, toen lachte ze en pakte haar tas. 'Ik ga wel fietsen, mam. Anders komen we allebei te laat.'

Laura, Zoë's moeder, keek met een zorgelijk gezicht naar buiten. 'Waarom heb je ook geen regenpak gekocht? Nu word je drijfmat!' Zoë trok een gezicht. 'Een régenpak? Helemaal in geel plastic gewikkeld naar school fietsen, bedoel je? Nee bedankt, ik ga liever gewoon dood.'

Laura haalde haar schouders op.

'Dan moet je het zelf maar weten. Ah, daar liggen mijn sleutels! Nou, ik ga ervandoor. Prettige dag, schat. En o, Zoë...'

Zoë, die al op weg was naar de deur, keek om. Haar moeder trok een gezicht alsof ze iets wilde zeggen maar zich op het laatste moment bedacht.

'Niets,' zei ze ten slotte. 'Nou ja, je weet wel... Succes.'

Er viel een korte stilte.

'Ja,' zei Zoë. 'Dag mam, tot vanavond.'

Nu zit ze op de fiets en trapt zo hard mogelijk in de richting van

de school. Ja, ze weet heel goed wat haar moeder wilde zeggen. Daar hoeven ze geen woorden aan te verspillen. Per slot van rekening gaat ze naar een nieuwe school, in een nieuwe woonplaats. Het is de eerste dag van het nieuwe schooljaar, maar haar klasgenoten kennen elkaar nog van de brugklas. Zij kent geen mens in Hoorn. Maar dat maakt niet uit. Ze zal wel zien wat voor types het zijn.

Ze rijdt op een kruispunt af, mindert even vaart voor het rode licht, maar als het op groen springt, fietst ze snel door. Op het moment dat ze het kruispunt wil oversteken, klinkt er opeens een stem in haar hoofd die krachtig 'Stop!' roept.

In een reflex remt Zoë. Ze had zoveel vaart dat ze slipt en van haar fiets moet springen om niet te vallen. En op hetzelfde moment schiet van rechts met hoge snelheid een auto door het rode licht. Hij flitst vlak langs haar voorbij, het water in de plassen spat hoog op.

Zoë verstijft in haar bewegingen. Ze kijkt de auto na, terwijl de waarschuwend stem nog nagalmt in haar hoofd. Stop, stop, stop! Langzaam, zo stijf alsof ze spierpijn heeft, tilt ze haar fiets van de grond.

'Nou, dat scheelde niet veel,' klinkt een stem naast haar.

Zoë kijkt opzij en ziet een oudere man met dik grijs haar en een verzorgd, kort baardje.

'Nee,' zegt ze, nog een beetje beverig van de schrik.

'De eikel!' snuift de oude man verontwaardigd. 'Zulke mensen zouden ze moeten... nou ja, laat maar zitten. Ik ben blij dat alles goed met je is, meid.'

'Dank u.' Zoë stapt op haar fiets, glimlacht de man toe en fietst verder. De hele weg naar school blijft ze de zijstraten in de gaten houden, of ze nu voorrang heeft of niet.

Haar nieuwe middelbare school is een groot bakstenen gebouw aan de rand van de stad. Zoë fietst het schoolplein op en zet haar fiets in de stalling. Zo snel ze kan, zonder te rennen, steekt ze het verlaten schoolplein over. De fietsen in de rekken druipen van de regen en in het midden van het plein heeft zich een flinke plas gevormd. Een paar jonge leerlingen hollen met hun jas over hun hoofd naar de hoofdingang van de school. De oudere leerlingen lopen bedaard, alsof ze zijn omgeven door een onzichtbaar schild waar regen en wind geen invloed op hebben. Zoë hijst haar rugzak wat hoger op haar rug en loopt vlug naar de hoofdingang.

Vlak na hun verhuizing van Gouda naar Hoorn heeft ze met haar moeder en broer Tijmen een bezoek gebracht aan hun nieuwe school voor een oriënterend gesprek. De rector was erg vriendelijk en drukte Tijmen en haar op het hart vooral langs te komen als ze problemen hadden. Deze eerste dag, aan het begin van het nieuwe schooljaar, hoeft ze het dan ook niet in haar eentje uit te zoeken. Ze hebben afgesproken dat ze zich zal melden, zodat de rector haar kan voorstellen aan haar mentor, die haar vervolgens wegwijs kan maken in het doolhof van gangen in de school. Dat wil zeggen, dat heeft hij met haar moeder afgesproken. Daarbij vergaten ze even dat ze dertien is en prima in staat om zichzelf te redden. Ze kan zich ook niet voorstellen dat Tijmen, die twee jaar ouder is, zich niet zal redden. Ze hebben beiden tijdens de rondleiding door de school goed opgelet en anders hebben ze nog een plattegrond.

Zoë loopt achter de anderen aan het portaal in, waar een grote rubberen mat het ergste vocht opneemt, naar de grote hal waar het een enorme drukte is. Een golf van stemmen, klappende deuren, voetstappen en gelach rolt tegen haar aan en mengt zich met de geur van het glibberige zeil op de grond en natte jassen en haren om haar heen.

Zoë haalt haar agenda uit haar rugzak en kijkt erin. Het eerste les-

uur begint over een kwartier; tijd zat om lokaal 211 te vinden. Ze dringt zich tussen de vele lichamen door in de richting van de trap. Lokaal 211, waar ze Engels heeft, is boven, weet ze. De twee staat voor tweede verdieping, de elf voor het lokaal. Simpel, daar heeft ze haar mentor niet voor nodig.

Ze klimt de traptreden op en net als ze de gang inslaat, gaat de bel. Terwijl de trappen en gangen zich vullen met leerlingen, zoekt Zoë lokaal nummer elf op.

Er staan een paar meisjes van haar leeftijd met elkaar te praten; haar toekomstige klasgenoten. Zoë neemt ze met een snelle blik op en duwt de deur naar de toiletruimte open. Ze neemt een slokje water en controleert kritisch haar uiterlijk. Smal gezicht, blauwe ogen, lang blond haar dat nu nat is en tot ver over haar schouders valt. Niet half zo stoer en onverschillig als ze zou willen. Eerder kwetsbaar en een beetje onzeker.

Ze maakt haar tas open en diept een oogpotlood op uit een van de zijvakjes. Met een paar trefzekere bewegingen zet ze een donkere lijn onder haar oog, wat haar een wat zwaarmoedige uitdrukking geeft. Precies goed.

De tweede bel rinkelt door de gang; tijd om de klas in te gaan. Ze doet haar tas weer dicht en stapt de gang in. Haar nieuwe klasgenoten lopen pratend en lachend de klas in, alsof er geen lerares bij de deuropening staat die hen tot spoed maant.

‘Kom op, jongens! Een beetje tempo! Shanna, Patrick, komen jullie ook?’

Een blond meisje en een donkere jongen maken zich los van de vensterbank waar ze in diep gesprek zijn verwickeld en gaan naar binnen.

Zoë blijft bij de deur staan en steekt haar hand uit naar de lerares. ‘Ik ben Zoë Kersten,’ zegt ze.

De lerares, een klein vrouwtje van een jaar of dertig met donkerblonde krullen, glimlacht en schudt haar hand.

‘Aha, jij bent Zoë! Welkom, meid. Ik ben Leoni van Waarsenburg en ik geef Engels. Kom, dan zal ik je even voorstellen aan de klas,’ zegt ze.

Niemand houdt ervan om voorgesteld te worden aan een onbekende groep mensen die je nieuwsgierig aanstaart. Zoë voelt zich slecht op haar gemak maar spant zich in om dat niet te laten merken. Terwijl Leoni de klas vertelt wie Zoë is, doorstaat Zoë moedig de taxerende blik van haar medeleerlingen. In plaats van over de vele hoofden heen te kijken, kijkt ze een aantal van hen recht in de ogen, waardoor ze, grappig genoeg, snel hun blik afwenden. ‘Eens kijken, waar zullen we jou neerzetten,’ zegt Leoni terwijl ze zoekend langs de tafeltjes kijkt. ‘Bij het raam zijn nog twee plaatsen over. Kies zelf maar, Zoë.’

De klas gniffelt en Zoë begrijpt waarom. Er zijn twee leerlingen die geen buurman of buurvrouw hebben: een mager meisje met een bleek gezicht dat bijna helemaal schuilgaat achter haar donkere haar, en een boomlange jongen die zijn best heeft gedaan er zo somber en onheilspellend mogelijk uit te zien. Hij heeft zich helemaal in het zwart gehuld, zijn gezicht met make-up zo bleek mogelijk gemaakt en zijn ogen en mond met zwarte kohl en lippenstift aangezet.

Het is duidelijk dat ze geen van beiden populaire figuren zijn, en de klas kijkt vol belangstelling toe voor wie Zoë zal kiezen.

‘Misschien kun je naast Renske zitten?’ schiet Leoni haar te hulp. Zoë loopt door het gangpad tussen de tafeltjes door. Renske kijkt haar hoopvol aan, en hoewel ze van plan was naast haar te gaan zitten, belandt Zoë totaal onverwacht naast de gothicjongen. Ze weet zelf ook niet wat haar op het laatste moment van besluit deed veranderen. Een beetje verbaasd zet ze haar tas op tafel en begint hem uit te pakken.

‘Je gaat naast Ivar zitten? Prima,’ zegt Leoni opgeruimd. ‘Doe maar gewoon zoveel mogelijk mee met de les, Zoë, dan bekijken we later wel in hoeverre je voor- of achterloopt.’

De les begint en Zoë probeert zich te concentreren op wat Leoni vertelt en op het bord schrijft. Ze is zich hinderlijk bewust van de vele ogen die op haar rusten. Iedere keer als ze de klas inkijkt, ontmoet ze een paar ogen die haar van top tot teen opnemen. Alsof ze een nieuw ontdekte diersoort is die in een kooi de klas in is gereden. Ze zucht geïrriteerd en kijkt uit het raam. Het regent niet meer.

‘Ik ging net vet af bij wiskunde,’ zegt het meisje somber. ‘Ik snap helemaal niks van dat vak.’

Zoë kijkt opzij. Naast haar staat Renske, het meisje uit haar klas waar ze bijna naast was gaan zitten. Ze is een kop kleiner dan Zoë en heeft moeite om vooraan bij de balie te komen.

Het is pauze. Zoë heeft er al drie lessen op zitten en met niemand een woord gewisseld. Zodra de bel ging, pakte ze iedere keer snel haar tas in en verliet als een van de eersten het lokaal. Aangezien ze er niets voor voelde om sneu in haar eentje voor het volgende lokaal te staan wachten, dook ze iedere keer de toiletten in om er op het laatste moment pas uit te komen. Maar nu staat Renske naast haar in de rij om iets te eten te kopen. Zoë neemt haar ongemerkt op. Renske glimlacht maar haar gezicht is betrokken. Ze heeft in het vorige uur, bij wiskunde, de beurt gekregen en het volledig verknald.

‘Wiskunde is een van mijn beste vakken,’ zegt Zoë. ‘Als je wilt kan ik je wel helpen.’

Fout! Niet te vriendelijk zijn en geen onnodige contacten leggen, had ze met zichzelf afgesproken. Gewoon naar school gaan om te leren, en dan weer naar huis. Dit is haar eerste pauze deze dag en ze breekt nu al met haar eigen regels. En tot overmaat van ramp staat ze nog op te scheppen ook.

Gelukkig vat Renske het zo niet op. Ze glimlacht dankbaar maar zegt dat Zoë zich beter de moeite kan besparen en dat het zonde van haar tijd zou zijn.

‘Oké.’ Zoë doet een stap naar voren zodat ze bij de balie staat. Ze

wacht tot ze aan de beurt is en bestelt een broodje ham en een beker melk. Niet lang daarna wordt haar bestelling naar haar toe geschoven en staat ze er aarzelend mee in haar handen. Op Renske wachten of weglopen?

Ze kiest voor het laatste. Ze heeft er niets op tegen om in haar eentje te staan eten. Staan, want alle tafeltjes in de kantine zijn bezet. Een aantal klasgenoten heeft er een tafel in beslag genomen, een ander groepje zit op de grond en ze spot ook een paar bekende gezichten in de hal. Tijmen is nergens te zien.

‘Kom, dan gaan we daar zitten.’ Renske duikt naast haar op, een broodje kroket en een blikje cola in haar handen, en knikt naar het groepje dat op de grond zit.

‘Nee, ik ga naar buiten.’ Zoë draait zich om en loopt de kantine uit. Ze voelt dat Renske haar verbaasd nakijkt en even voelt ze zich schuldig. Dan vermant ze zich, loopt de hal door en duwt de zware buitendeur naar het schoolplein open.

Op dat moment ziet ze haar. Evi.

Ze staat met haar rug naar haar toe, maar ze herkent haar aan haar bruine paardenstaartje dat bij iedere hoofdbeweging op en neer danst. Ze vormt het middelpunt van een groepje waar ze met levendige gebaren iets staat te vertellen. Ze staat een heel eind verderop, maar Zoë kan haar hoge schaterlach duidelijk van alle andere stemmen onderscheiden.

Ook al staat ze buiten, er lijkt opeens maar heel weinig zuurstof in haar omgeving te zijn. Zoë staart naar het groepje, maar het beeld trilt voor haar ogen, als hitte boven het asfalt. Haar huid lijkt strakgetrokken te worden, haar armen en benen voelen slap aan en haar hart bonst als een vuist tegen haar ribbenkast.

Pas als het meisje zich omdraait, wordt de betovering verbroken en voelt Zoë zich beetje bij beetje weer tot zichzelf komen. Het is Evi niet. Natuurlijk is het Evi niet, hoe zou het Evi kunnen zijn? Nog natrillend laat Zoë zich op de bagagedrager van een fiets zak-

ken en neemt een hap van haar broodje ham. Ze moet iets eten voor ze flauwvalt. Die waanvoorstelling komt gewoon omdat ze vanochtend alleen een cracker heeft gegeten.

Terwijl ze eet kijkt ze met nietsziende ogen voor zich uit. Ze denkt aan Evi, aan haar oude leventje en aan wat hun overkomen is. Of eigenlijk denkt ze daar niet speciaal aan. Dat is niet nodig, want de beelden zitten altijd in haar hoofd. Het maakt niet uit hoeveel tijd er verstrijkt, haar geest spoelt razendsnel iedere dag, ieder uur, iedere minuut terug tot dat ene moment.

Uit haar ooghoeken slaat ze het meisje met de bruine paardenstaart gade. Ze heeft zich half omgedraaid zodat Zoë een deel van haar gezicht kan zien.

Ze merkt dat haar gestaar niet onopgemerkt blijft. Het meisje wordt aangestoten door haar vriendinnen, die beschuldigend in Zoë's richting knikken. Zoë wendt haar gezicht af, maar het is al te laat. Het meisje komt met kordate pasjes op haar af, gevolgd door haar vriendinnen.

'Hé!' zegt ze.

Zoë kijkt onverschillig in de richting van het meisje. Ze heeft een lichtbruin leren jasje aan dat goed kleurt bij haar bruine haar. Ze draagt veel make-up, sieraden en ze geeft een stukje van haar blo-
te buik prijs aan de koude buitenlucht.

Zoë kijkt het meisje onderzoekend aan. Van dichtbij is de gelijkenis minder groot, maar nog altijd treffend genoeg.

'Waarom zit je de hele tijd naar me te kijken? Heb ik soms iets van je aan?' informeert het meisje op hoge toon.

'Nee, sorry hoor.'

'Sorry? Wat heb ik daaraan? Kijk voortaan lekker voor je! Ik hou er niet van als mensen naar me staren.'

Zoë haalt haar schouders op. 'Je lijkt op iemand die ik ken, dat is alles.'

'Op wie dan?'

‘Op een vriendin van me.’

‘En wie is dat?’

‘Je kent haar toch niet,’ zegt Zoë.

‘Julia kent iedereen,’ zegt een van de vriendinnen.

‘Nou, háár niet,’ merkt Zoë op.

Het meisje knijpt haar ogen tot spleetjes. ‘Nou, zeg op. Wie is het?’

‘Een vriendin van me uit Gouda. Ik ben hier pas komen wonen,’
legt Zoë geduldig uit.

‘Een vriendin van jou? En daar lijk ik op?’ Julia’s stem klinkt spottend en haar vriendinnen beginnen te lachen.

Zoë kijkt haar onbewogen aan en wendt dan ongeïnteresseerd haar gezicht af.

‘Nee, bij nader inzien toch niet,’ zegt ze.

De rest van de dag heeft Zoë moeite om zich op de lessen te concentreren. Behalve alle informatie die de leerkrachten opdreunen, voelt ze ook van alles in de klas hangen en dat leidt af. Zo aandachtig mogelijk schrijft ze de leerstof op het schoolbord over in haar schrift. Met ieder woord danst een ander woord ertussendoor.

Evi, Evi, Evi.

Als de leraar iets uitlegt, staart Zoë afwezig naar het schoolbord. Ze kijkt zo lang naar het zwarte oppervlak dat het de hele klas lijkt te vullen. De woorden van de leraar vervormen tot een brij monotone klanken, als golven die breken op het strand. En in hetzelfde ritme komen de herinneringen.

Ze zitten altijd in een hoekje van haar geest verstoppt, klaar om tevoorschijn te springen. Zoë weet dat ze zich moet verzetten, maar ze kan ze niet tegenhouden. Ze wordt onbarmhartig teruggeleurd naar die zonnige zaterdag in de lente van vorig jaar.

Evi staat vroeg op en kleedt zich om. Ze vlecht haar haren en poetst haar rijlaarzen. Als ze straks klaar is fietst ze naar de manege om Rakker te borstelen en zijn manen te vlechten.

Zoë is thuis. Ze is vroeg wakker geworden maar weigert uit bed te komen. Ze ligt een beetje te lezen zonder dat de woorden tot haar doordringen, en uiteindelijk staat ze op. Ze heeft geen trek in ontbijt en kijkt voortdurend naar de klok.

Maar opeens slaat haar besluiteloosheid om in daadkracht. Ze springt overeind, trekt haar jas aan en fietst haastig naar de mane-

ge. Rakker staat aan een hek vastgebonden, klaar om in de paardentrailer geleid te worden. Er is niemand te zien, ook Evi niet. Zoë sluipt naar Rakker toe, maakt met zenuwachtige, rukkende bewegingen het touw los dat aan zijn hoofdstel bevestigd is, en neemt de pony mee. Ze trekt hem achter zich aan en achter een groepje bomen zet ze haar voet in de stijgbeugel en hijst zichzelf in het zadel. Ze spoort Rakker aan tot een kalme draf en als ze op een landweggetje komt gaat ze over in galop. Ze weet daar een vervallen schuurtje te staan waar ze wel eens gescholen heeft voor een regenbui, en daar brengt ze Rakker naartoe. Evi kent het schuurtje ook, maar tegen de tijd dat ze op het idee komt om er een kijkje te nemen, is het te laat. De wedstrijd is allang voorbij.

De bel snerpt door de gangen en lokalen, en onmiddellijk is het een enorm rumoer in de klas. Langzaam pakt Zoë haar tas in en verlaat als een van de laatsten de klas. Tot haar verrassing staat Renske in de gang op haar te wachten.

‘Hai,’ zegt ze met een glimlach. ‘Zal ik met je meelopen? Het geschiedenislokaal is nogal lastig te vinden. Het zit verstopt in een zijgangetje.’

Zoë beantwoordt haar glimlach. ‘Oké.’

Ze lopen naast elkaar door de drukke gangen, beklimmen de trap en intussen praten ze wat met elkaar.

‘Het lijkt me vervelend om naar een heel andere school te moeten,’ zegt Renske.

Zoë knikt. ‘Is het ook, maar het kon niet anders.’

‘Had je een leuke school?’

Zoë denkt terug aan Gouda. Ze ziet de school voor zich, de route die ze altijd fietste, ze denkt aan de leerkrachten met wie ze goed kon opschieten of met wie ze regelmatig overhoop lag. Ze denkt aan de uitgebreide vriendengroep, waarvan ze de meesten nog van de basisschool kende. Ze denkt aan Evi.

‘Ja, het was een leuke school,’ zegt ze spijtig. ‘Het is raar om nu op een school rond te lopen waar je helemaal niemand kent.’

Renske knikt begrijpend. ‘Waarom zijn jullie verhuisd? Kreeg je vader ander werk?’

Zoë schudt haar hoofd. ‘Nee, mijn moeder.’

Dan zijn ze bij het geschiedenislokaal en schuifelen ze met de anderen naar binnen. Zoë neemt haar plaats in naast de gothic-jongen.

Ivar, die naam past helemaal niet bij hem. Ze had gedacht dat hij Johnny, Ray of Nick zou heten.

Zoë kijkt Ivar van opzij aan, op zoek naar een opening voor een praatje, maar Ivar doet net alsof hij nog steeds in zijn eentje aan een tafel zit.

Ook goed, dan zegt ze niets.

Ze kijkt naar haar klasgenoten. Een van de meisjes, Shanna, haalt een zakje winegums uit haar tas en laat het van hand tot hand gaan binnen de kliek die achter in de klas zit.

Shanna hoort zonder twijfel tot de mooiste en populairste meisjes van de klas. Blond, slank, modieus gekleed en duidelijk ontzettend gek op Patrick. Zoë hoeft maar vijf seconden naar haar te kijken om dat te weten te komen, net zoals ze onmiddellijk weet dat de Marokkaanse Naima, die trots haar navelpiercing laat zien, daar thuis grote problemen mee gaat krijgen. Ze kijkt naar Patrick, die nonchalant onderuitgezakt zit, en terwijl ze naar hem kijkt voelt Zoë de druk die op zijn schouders ligt omdat hij als populairste jongen van de klas altijd aan zijn image moet denken.

Haar blik glijdt naar de roodharige Dagmar die op een speelse manier ruziet met een stoer ogende jongen die Romeo heet, tot ze Zoë naar hen zien kijken. Dagmar trekt even een wenkbrauw op en Zoë draait zich om.

In de andere rij vangt Renske haar blik en glimlacht naar haar, maar Zoë lacht niet terug. Ze voelt zich opeens ontzettend moe.

De stroom van indrukken blijft maar doorgaan, ze krijgt zoveel prikkels dat het zweet haar uitbreekt. Ze sluit een moment haar ogen voor de golvende lichtbanen die iedereen in een waas omhullen en die steeds indringender worden. Stemmen klinken in haar hoofd, fluisteren en lachen, roepen door elkaar. Ze bezorgen haar hoofdpijn en uit alle macht probeert ze zich ervoor af te sluiten. Dan komt meneer Wendel, de leraar geschiedenis, binnen en begint de les.

Er is niemand thuis als ze om drie uur binnenkomt. Haar moeder werkt tot zes uur en Zoë heeft geen idee waar Tijmen uithangt. Ze laat haar rugzak op de keukenvloer vallen en schenkt een glas cola in. Vervolgens rommelt ze wat in de keukenladen, op zoek naar iets lekkers. Er is niet veel, alleen ontbijtkoek. Sinds haar ouders uit elkaar zijn en haar moeder de kost verdient, zijn ze er financieel een stapje op achteruitgegaan. Dat is ook te merken aan het huis waar ze nu wonen. Vroeger, in Gouda, hadden ze een groot huis, maar nu wonen ze veel kleiner. Niet dat Zoë daar problemen mee heeft. Haar kamer is even groot en daar zit ze het meest.

Met het glas cola in haar hand gaat Zoë voor de keukendeur staan en kijkt naar de tuin, waar de meeste bloemen al uitgebloeid zijn. Nog even en het is herfst. Dan gaat het weer stormen en regenen. Haar vader houdt van de herfst, het kan hem niet hard genoeg tekeergaan. Zoë ziet hem voor zich, met zijn groene rubberlaarzen en zijn bruine windjack aan, klaar voor een lekkere wandeling door het bos of over het strand. Ze kon hem geen groter plezier doen dan met hem meegaan, en toen ze kleiner was deed ze dat ook vaak. De laatste twee jaar niet meer, al kan ze daar geen duidelijke reden voor geven. Ze zat liever op haar kamer te msn'en en naar muziek te luisteren. Nu zou ze er wat voor geven als haar vader opeens voor haar stond en riep: 'Kom op, Zoë! We gaan naar het bos!'

Zou hij die wandelingen voortaan met Merel maken? Een scherpe pijn snijdt door Zoë heen. Ze laat haar voorhoofd rusten tegen het koude glas van de keukendeur.

‘Merel, ik haat je,’ zegt ze zacht.

Maar dat is niet waar. Ze heeft Merel een paar keer ontmoet en eigenlijk vindt ze haar best aardig.

Zoë maakt zich los van de keukendeur en pakt het krukje om bij een hoog, smal kastje te kunnen. Daar staan verbandspullen, bakblikken, kaarsen en andere spullen die ze niet zo vaak nodig hebben. Ze zet de verbanddoos op het aanrecht en haalt er een tube Betadine en pleisters uit. Als Tijmen een halfuur later thuiskomt zit zij aan de keukentafel haar huiswerk te maken.

‘Hoi,’ zegt hij.

Zoë kijkt op. ‘Hoi. Is het erg?’

Tijmen spoelt zijn hand af onder de kraan af en schudt zijn hoofd. ‘Valt wel mee. Er schoot een auto uit een zijstraat. Ik kon nog net remmen maar ik viel wel. En die lul reed gewoon door. Moet dat spul erop?’ Hij knikt naar de tube Betadine.

‘Ja, anders gaat het ontsteken.’

Tijmen smeert een royale veeg Betadine op zijn hand en plakt er een pleister op.

‘En, hoe was jouw eerste dag?’

Zoë haalt haar schouders op. ‘Niet slecht. Ik geloof dat het wel een leuke klas is.’

‘Hmm.’ Tijmen trekt een gezicht waaruit blijkt dat hij het nog even wil aanzien met zijn klas. Hij trekt de koelkast open en schenkt eveneens een glas cola in. Met het glas in zijn hand loopt hij naar de keukentafel en gaat tegenover zijn zus zitten.

‘Ik heb vet veel huiswerk,’ kreunt hij. ‘Ik weet niet op wat voor school we terecht zijn gekomen maar het is echt niet normaal. Bij ieder vak kregen we een vracht werk op. En met wiskunde zijn ze

hier net iets verder, heb ik al gezien. Wel shit dat pap me daar niet meer mee kan helpen.’

Het blijft even stil.

Tijmen neemt een slok van zijn cola en kijkt zijn zus aan. ‘Zoë, kun je nou echt niets zien over pap?’

‘Of hij terugkomt, bedoel je?’ Zoë zucht. ‘Nee, ik zie niks.’

‘Vreemd. Je ziet wel dat ik een smak maak met mijn fiets, maar je ziet niet of pap terugkomt.’

Zoë haalt haar schouders op. Ze heeft al zo vaak uitgelegd dat ze geen controle heeft over de beelden die ze krijgt. Maar als ze aan haar vader en zijn vriendin denkt, voelt ze zich verdrietig en blij tegelijk. Dat laatste begrijpt ze niet goed, want het is toch om Merel dat haar vader hen verlaten heeft.

Zoë en Tijmen zitten tot vijf uur tegenover elkaar huiswerk te maken, dan ruimen ze hun spullen op. Zoë gaat aardappelen schillen en Tijmen dekt de tafel. Vroeger deed hun moeder dat allemaal en zaten zij op hun kamer tot ze geroepen werden omdat het eten klaar was. Nu hun moeder fulltime werkt, is er een strikte taakverdeling ingevoerd. Het heeft even geduurd voor het liep maar nu zijn ze er allemaal aan gewend.

Tegen de tijd dat hun moeder thuiskomt, is het eten bijna klaar. Aan tafel bespreken ze hun dag.

‘Wat is er met jou gebeurd?’ vraagt Laura met een blik op haar zoons hand.

‘Tijmen is gevallen met zijn fiets,’ zegt Zoë. ‘Gelukkig is hij bijna jarig, dan krijgt hij zijwieltjes.’

Tijmen gooit een aardappel naar haar hoofd, die Zoë meteen teruggooit.

‘Jongens, alsjeblieft!’ roept Laura. ‘Zoë, hoe was het op school?’

Zoë begint te vertellen en al die tijd kijkt haar moeder haar aandachtig aan. Haar gezicht licht op als Zoë vertelt dat de klas haar

wel oké lijkt, en dan pas dringt het tot Zoë door hoeveel zorgen haar moeder zich over haar heeft gemaakt.

‘Wel, je weet het: je kunt beter niet te veel over jezelf vertellen,’ zegt Laura terwijl ze haar vlees snijdt. Ze lijkt opeens een beetje afwezig.

Terwijl ze zwijgend eten kijkt Zoë haar moeder tersluiks aan en voelt het verdriet dat haar doet vermageren en haar voortdurend hoofdpijn bezorgt.

Met een ingehouden zucht prikt Zoë wat met haar vork op haar bord rond. Na het eten en afruimen pakt ze haar rugzak en verdwijnt naar haar kamer.

Zoals iedere keer als ze naar boven gaat, bekruipt Zoë een vreemd gevoel. Een lichte onrust, die sterker wordt met iedere traptree die ze beklimt. Ze wordt achtervolgd. Er fladdert iets achter haar, als een gordijn dat beweegt in de wind.

Zoë werpt snel een blik over haar schouder maar ziet niets. Langzaam loopt ze de laatste treden op naar boven, gaat haar kamer in en laat de deur openstaan.

Ze laat haar rugzak op de grond vallen, zakt op het randje van haar bed en kijkt naar de deuropening. Er is niets te zien, maar ze voelt nog steeds een aanwezigheid in haar buurt. Een voorzichtige hoop welt in haar op.

‘Wie is daar?’ fluistert ze.

Er komt geen reactie en opeens lijkt de aanwezigheid te zijn verdwenen.

Vroeger, toen ze klein was, dacht ze dat iedereen zoiets kon voelen. Dat het normaal was dat je een baan van kleuren rond mensen zag, dat je soms kon horen wat ze dachten en dat je af en toe beelden van de toekomst voor je ogen zag verschijnen. Pas toen ze een jaar of vijf was, ontdekte ze dat niet iedereen dat had. Sterker nog, dat de meeste mensen je vreemde blikken gaven als je erover vertelde of je gewoon niet geloofden. Daarom zwijgt Zoë maar liever helemaal over haar meest bijzondere gave.

Ze is er zelf aan gewend dat er af en toe mensen aan haar verschijnen die niet meer in leven zijn. De meeste verschijningen kent ze, zoals haar opa. Ze ziet hem al sinds haar vierde, vanaf de dag dat hij plotseling overleed, en ze weet dat hij in de buurt is om een

oogje op haar te houden. Als je iets bijna je hele leven al ziet, is het niet eng meer. Ze kan zich ook niet herinneren dat ze als vierjarige bang was toen opa voor het eerst aan haar verscheen, waarschijnlijk omdat ze zo jong was. Wat ze zich vooral herinnert is haar enorme vreugde dat haar opa niet echt weg was. Op zijn begrafenis kon ze hem zien; hij stond een eindje van zijn rouwende kinderen en kleinkinderen vandaan en lachte en zwaaide naar haar. Vanaf dat moment kwam hij iedere dag even bij haar op bezoek. Tien minuten nadat haar moeder haar 's avonds had ingestopt, kwam hij op de rand van Zoë's bed zitten. Algauw keek Zoë naar die momenten uit.

Soms praatte opa tegen haar, maar meestal zei hij niets. Hij keek alleen maar, met die lieve glimlach die ze zo goed kende, en dan verdween hij weer.

Ze vertelde het aan haar ouders. Haar vader trok zijn wenkbrauwen op en legde uit dat het opa niet echt kon zijn geweest omdat hij niet meer leefde, dat ze waarschijnlijk een beetje droomde en hem in haar verbeelding zag.

'Nee hoor, hij aait me over mijn wang,' hield Zoë vol en met die woorden liep ze naar buiten om te gaan schommelen.

Ze bleef mededelingen doen over haar opa. Aanvankelijk reageerden haar ouders er niet meer op, of ze zeiden iets in de trant van 'wat leuk, zeg'. Zo klein als ze was begreep Zoë dat haar ouders haar niet geloofden. Ze begon er niet meer over, maar op een dag zat ze in haar eentje zo vreselijk te lachen in de huiskamer dat haar moeder verwonderd haar hoofd om de keukendeur stak.

'Mam, opa doet zo gek!' proestte Zoë zodra ze haar moeder zag. Haar moeder keek haar onderzoekend aan en liep de kamer in. Ze hurkte bij Zoë neer en vroeg: 'Vertel eens, wat zie je dan precies?' 'Gewoon, opa,' zei Zoë, nog nalachend.

'Ja, maar zweeft hij een beetje, of ziet hij er vreemd uit? Een beetje doorschijnend of zo...'

‘Nee, hij ziet eruit als opa,’ zei Zoë eenvoudig. ‘Hij zit daar, in zijn stoel,’ en ze wees naar de leren fauteuil waar opa het liefst zat als hij bij hen was.

Ze herinnert zich nog goed de vertwijfelde blik waarmee haar moeder haar aankeek.

Haar moeder was intens verdrietig over de dood van opa. Op een avond zat ze aan de keukentafel te huilen. Zoë was wakker geworden en sloop naar beneden. Ze zag haar moeder met haar gezicht in haar handen zitten en ze legde zachtjes haar hand op haar schouder.

‘Opa vindt het heel erg dat je zo moet huilen. Hij probeert je te troosten. Hoor, hij zingt een liedje voor je.’

Ze zong het liedje zo goed mogelijk na en haar moeder keek haar perplex aan. Het was een zelfgemaakt liedje dat haar vader voor haar zong toen ze nog klein was. Zoë kon het onmogelijk kennen.

‘Opa zegt dat ik moet vertellen dat hij niet weg is. Hij zit naast je, op die stoel.’ Zoë knikte naar de stoel naast haar moeder en lachte, blij dat ze het antwoord had gevonden op de vraag hoe ze haar moeder kon laten ophouden met huilen.

Haar moeder staarde naar de stoel, die een stukje van de tafel vandaan stond alsof iemand hem naar achteren had getrokken.

Opeens hield Zoë haar hoofd een beetje schuin alsof ze naar iemand luisterde. ‘Opa zegt dat je me niet gelooft, maar dat je maar moet denken aan oma’s zus,’ zei ze plechtig. ‘Die had hetzelfde als ik.’

Op dat moment was haar moeder heel bleek geworden.

Zoë zucht en maakt haar rugzak open. Zonder op te staan gooit ze haar boeken en haar etui op haar bureau en dan blijft ze werkloos zitten.

Ze woont hier nu een week maar ze voelt ze zich nog niet echt thuis in haar nieuwe kamer. Toch is het een leuk hokje, met ingebouwde boekenkast en nisjes met planken. Ze heeft er haar verza-

meling stenen op uitgestald, die zo groot is dat ze hem vroeger niet goed kwijt kon. Ze heeft al haar popposters meegenomen en opnieuw aan de muur gehangen, ze heeft de hanenbalken en de schuine wand lichtblauw geschilderd om het wat gezelliger te maken en ze heeft van haar vader een lekkere wegkruipstoel gekregen om in te lezen.

Zoë kijkt om zich heen, steekt haar hand uit naar het tv-kastje en zet MTV aan. Robbie Williams verdrijft de stilte met zijn nieuwste hit. Zoë komt overeind en gaat aan haar bureau zitten. Ze trekt haar rugzak naar zich toe, haalt haar agenda eruit en dan ziet ze het foldertje liggen. Het ligt tegen haar computer aan en ze pakt het verbaasd op. Een wervingsfolder van atletiekclub Hollandia Hoorn.

Meld je nu aan als nieuw lid! Loop mee met Hollandia Hoorn!

Dat moet haar moeder hebben neergelegd. Zoë staart naar het getekende sportfiguurtje op de voorkant van de folder. Ze voelt sportschoenen om haar voeten, ruikt zweet en voelt de voldoening van een lichaam dat pijn en vermoeidheid achter zich laat en eindeloos door kan rennen.

Hollandia Hoorn. Het is niet de eerste keer dat ze die naam tegenkomt. Haar oog is op een advertentie gevallen toen ze het streekblad doorbladerde. Nu ze erover nadenkt, herinnert ze zich dat haar moeder haar ook op de atletiekclub van Hoorn heeft gewezen.

Waarom word je geen lid? Dat is toch leuk? En je leert gelijk allerlei nieuwe mensen kennen.

Met rustige bewegingen scheurt Zoë het foldertje in twee stukken en gooit die in haar prullenbak. Maar haar gedachten laten zich niet zo gemakkelijk afdanken. Ze is gek op atletiek. In Gouda was ze lid van de plaatselijke atletiekclub en ze was goed. Ze was zelfs geselecteerd voor het Nederlands kampioenschap, maar van het ene moment op het andere was ze ermee gestopt.

Zoë beweegt haar voeten in haar laarzen. Haar spieren zullen wel